

Høyt & lavt Bø i Telemark AS

TILSYNSRAPPORT NR. 17/925-3 med pålegg

2018

Innhold

1	Innledning	2
2	Metodikk	2
3	Pålegg	2
4	Andre forhold	3
5	Veiledning om nytt regelverk	4

Dato for tilsyn: 28.09.2017

Sted: Høyt & Lavt Bø I Telemark AS

Tilstede: Martin Johansen, driftsleder
Henrik Halle Høylo, daglig leder
Sjur Sæteren, medrevisor
Geir Martin Jensen, tilsynsleder

1 Innledning

Dette tilsynet ble gjennomført som stedlig tilsyn på Høyt & Lavt Bø I Telemark AS den 28. september 2017. Tema for tilsynet var:

- Veiledning om nytt regelverk
- Drift og vedlikehold
- Opplæring av ansatte
- Instruks
- Redning/evakuering
- Rutiner for rapportering av hendelser
- Gjennomgang av pålegg og hendelser

Det ble tatt stikkprøver av innretning 2326 Høyt & Lavt Aktivitetspark Bø I Telemark, tilknyttet de utvalgte tema. Innretningen er godkjent etter den gjeldende tivoliforskriften, FOR 1992-05-15 nr. 339.

Tilsynet ble gjennomført ihht. Forskrift om fornøyelsesinnretninger FOR-2017-06-21-907 og Lov om fornøyelsesinnretninger [tivoliloven] LOV-2017-05-22-30.

Siden tilsynet var tematisk avgrenset, og basert på stikkprøver, kan det være mangler som ikke er avdekket.

Statens jernbanetilsyn har lagt om til ny tilsynsmetodikk hvor fokus i større grad enn tidligere rettes mot virksomheten fremfor den enkelte innretningen, og virksomhetens sikkerhetsstyringssystem (internkontrollsystem) blir vektlagt i større grad enn tidligere.

Overgangen til ny tilsynsmetodikk innebærer at tilsynets pålegg i større grad enn tidligere krever at virksomhetene må ta stilling til hvorfor avvikene har oppstått, og gjennomføre tiltak for å forhindre gjentakelser. I tillegg må virksomheten korrigere de konkrete avvikene som er angitt.

2 Metodikk

I det følgende vil inspektørens observasjoner under stedlig tilsyn presenteres som tilsynsbevis. De observasjonene som vurderes å dokumentere at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt, presenteres som avvik. Avvikene knyttes mot en rettslig hjemmel. På bakgrunn av dette formulerer tilsynet pålegg som beskriver hva virksomheten må gjøre for å lukke avviket.

Eventuelt varsel om mulig sanksjon for å oversitte frist for gjennomføring av tiltak, er knyttet til de enkelte avvikene.

3 Pålegg

Avvik 1:

Virksomheten rapporterer ikke alle rapporteringspliktige hendelser inn til SJT.

Hjemmel:

Forskrift om fornøyelsesinnretning § 2-6.

Tilsynsbevis:

- Virksomheten rapporterer ikke alle rapporteringspliktige hendelser i henhold til ny forskrift.

Virksomhetens kommentar:

Dette mener vi blir gjort tilstrekkelig med rapportering i Stamina Interaktiv. Dette er jo da samme program som alle andre Høyt & Lavt parkene bruker.

Vurdering:

Avviket går på rapportering av hendelser inn til SJT med de tidskrav som gjelder og som er et forskriftskrav. Pålegget opprettholdes.

Merknad:

Virksomheten registrerer i stor grad hendelser og avvik, men har ikke klargjort internt hva som er å anse som rapporteringspliktige hendelser og hva som er forhold som er å anse som avvik som behandles internt uten å måtte rapporteres.

Pålegg:

1. *Virksomheten må identifisere årsaken til at rapporteringspliktige hendelser ikke rapporteres og iverksette tiltak som fjerner årsaken(e) og sikrer at slike hendelser blir rapportert til SJT.*
2. *Virksomheten må videre gjennomgå sine interne avvik- og hendelsesregistreringer fra inneværende og forrige sesong og rapportere til tilsynet de rapporteringspliktige hendelser som ikke tidligere er rapportert.*
3. *Virksomheten må sende en redegjørelse for hvordan påleggspunkt 1 er planlagt oppfylt i fremtiden til Statens jernbanetilsyn innen 01.08.2018.*

Merknad/Veiledning:

Årsaken kan være knyttet til eksempelvis:

- manglende forståelse av forskriftens krav eller
- at krav ikke er tydeliggjort for ansatte i instruksjer/rutiner eller
- at det ikke er gitt tilstrekkelig opplæring i hva som skal rapporteres eller
- at det er mangelfulle systemer for innrapportering eller
- at rapportering ikke oppfattes som viktig og relevant

Det er viktig at tiltak som iverksettes svarer ut årsaken.

Dersom årsaken er manglende forståelse av forskriftens krav vil det for eksempel være hensiktsmessig å gjøre en gjennomgang for å sikre seg rett forståelse og eksemplifisere hva slags type hendelser som skal rapporteres.

4 Andre forhold

Virksomheten planlegger å ta i bruk Stamina interaktiv for oppfølging av HMS oppgaver og vedlikehold. Bruken av Synergi for å rapportere ulykker og hendelser ble gjennomgått.

Høyt og Lavt sentralt har etablert ulike krav og prosedyrer i sikkerhetsstyringen så som krav til bruk av metoder for risikovurdering, bruk av generisk fareidentifisering, kompetansekrav mv. Ettersom det er de lokale HL virksomhetene som har driftstillatelse er det viktig at disse tar aktivt stilling til de sentrale bestemmelsene. De må gjerne bruke de sentrale bestemmelsene, men bare etter å ha gjort en selvstendig vurdering av om disse ivaretar sikkerheten i tilstrekkelig grad og fattet en beslutning om å følge de sentrale bestemmelsene.

5 Veiledning om nytt regelverk

Ny tivoliforskrift inneholder krav til sikkerhetsstyringssystem. Forskriften fastsetter minstekrav til innholdet i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem, jf. § 2-10 i ny tivoliforskrift.

Under tilsynet ble det avdekket at virksomheten ikke har tilstrekkelige rutiner for å oppfylle kravene i ny tivoliforskrift. Følgende krav ble påpekt under tilsynet:

- Rutiner for registrering og oppfølging av ulykke, alvorlig hendelse og hendelse er ikke tilfredsstillende. Rutinene må også omfatte umiddelbare tiltak for å redusere virkningen av ulykken, den alvorlige hendelsen eller hendelsen, samt undersøke årsak og fastsette tiltak for å hindre gjentakelse.

Tilsynsbevis: Det mangler oppdatert prosedyre for rapportering og oppfølging av ulykker og hendelser i henhold til ny forskrift. Eksisterende system inneholder ikke undersøkelse av årsak.

Virksomhetens kommentar:

Det samme gjelder her, at Stamina Interaktiv ikke er godt nok mtp. beskrivelse av årsak når det kommer til rapporteringspliktige hendelser. Dette synes vi er rart da det er et eget felt med beskrivelse av årsak inne i skjema man fyller ut i Stamina.

Vurdering:

Virksomhetens kommentar tas til etterretning og vi ser at tilsynet her ikke har fått med seg dette momentet.

- Bestemmelser om hvordan sikkerhetsmessig risiko forbundet med driften av virksomheten skal identifiseres og følges opp.

Tilsynsbevis: Det er mangler ved bestemmelser for systematisk identifisering av farer og tilhørende risiko i henhold til ny forskrift.

Virksomhetens kommentar:

Det har vi tatt til oss, og det vil bli laget en risikovurdering for vår individuelle park.

Vurdering:

Tilsynet noterer at virksomheten vil gjennomføre en risikovurdering.

Merknad:

Virksomheten kan heller ikke dokumentere at de systematisk identifiserer farer og fastsetter tilførende risiko. Høyt og Lavt sentralt har gjort en generisk faridentifikasjon, men den omfatter ikke alle stedlige forhold og mindre endringer som gjøres lokalt. For eksempel mindre justeringer av trase, justering av arbeidsoppgaver og vurdering av farer som avdekkes gjennom lokale hendelser.

- Krav til kompetanse for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten, herunder krav til kompetanse om førstehjelp og redning.

Tilsynsbevis: Det mangler beskrivelse av krav til kompetanse til for eksempel arborist.

Virksomhetens kommentar:

Vår arborist er Arthur Bø, som er skogsarbeider og har jobbet i samme skog i alle år. Han kjenner da skogen godt og vet hva han skal se etter, han er dog ikke utdannet arborist. Holder det her med et brev fra han sin side som beskriver kompetanse eller hvordan mener dere at vi skal løse det?

Vurdering:

Se merknad under. En skriftlig utforming som dere antyder i kommentaren vil være godt nok.

Merknad:

Høyt og Lavt sentralt har satt krav til utdannet arborist. Høyt og Lavt i Bø har valgt å bruke personell som mangler formell utdanning, men har god erfaring. Tilsynet har ikke undersøkt den faktiske kompetansen til personellet, men konstaterer at virksomheten mener at det er andre forhold enn formell utdanning som er relevant. Når ny forskrift trer i kraft må virksomheten fastsette kompetansekrav til stillinger/funksjoner av betydning for sikkerheten. Da er det viktig at virksomheten vurderer hva som er nødvendige minimumskrav og utformer disse på en måte som både er hensiktsmessig og som ivaretar sikkerheten.

Etter § 6-3 i tivoliforskriften må kravet til sikkerhetsstyringssystem i tivoliforskriften § 2-9 og § 2-10 være oppfylt innen ett år fra forskriftens ikrafttredelse. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2017.

Rapportdato: 11.06.2018

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

Geir Martin Jensen

Tilsynsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur